

Sygn. akt VI Gz 92/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Sędziowie: SO Anna Walus – Rząsa

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) V Wydziału Gospodarczego z dnia 22 stycznia 2014r., sygn. akt V GNc 1382/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w T. VI Wydziałowi Gospodarczemu do dalszego prowadzenia, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22.01.2014r. sygn. Akt V GNc 1382/13, Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Gospodarczy w sprawie z powództwa P. K. przeciwko M. B. o zapłatę kwoty 15.852,76 zł stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do Sądu Rejonowego Gdańsk Północ – Sądu Gospodarczego.

W uzasadnieniu dla powyższego Sąd podał, iż żądanie pozwu oparte było na fakcie, iż powód i pozwany prowadząc działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej zaciągnęli dług potwierdzony nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w (...)Wydziału Gospodarczego z dnia 14.01.2013r. sygn. akt V GNc 36/13. Wartość zobowiązania wynosiła łączną kwotę 31.705,53 zł, zapłaty na poczet w/w zobowiązania dokonał w całości powód. Według powoda, skoro powód i pozwany uczestniczyli w zyskach spółki w wysokości po 50% każdy, powód i pozwany powinni uczestniczyć w zapłacie w/w długu również po 50% każdy z nich, to jest w kwocie po 15.852,76 zł. Powód żądał, aby pozwany zapłacił mu to co on zapłacił ponad swój 50% udział w stratach.

Jak wskazał Sąd Rejonowy dochodzone przez powoda roszczenie stanowiło roszczenie regresowe. Umowa spółki nie zawierała uregulowań dotyczących roszczeń regresowych, zasady uczestnictwa wspólników w zyskach czy stratach lub wartość udziału poszczególnych wspólników nie znajdowały zastosowania do zasad dochodzenia roszczeń regresowych, będąc odmiennymi rodzajowo zagadnieniami. Niniejsze powództwo nie dotyczyło sprawy wynikającej ze stosunku członkostwa w spółce, albowiem jego przedmiotem nie był spór np. o wypłacenie udziału w zysku, zrefundowanie poniesionych przez spółkę strat z jej działalności, czy też o uchylenie podjętej przez wspólników

uchwały. Spór ten dotyczył roszczenia regresowego powoda, a w sytuacji gdy spółka cywilna którą tworzyli wspólnicy uległa rozwiązaniu roszczenie nie mogło być uznane jako wynikające ze stosunku spółki, bo ona nie istniała. Stąd do oceny właściwości miejscowej Sądu nie mógł mieć zastosowania art. 40 kpc i art. 8 umowy spółki, bowiem niniejszy spór nie wynikał z załączonej do pozwu umowy spółki cywilnej.

Na powyższe postanowienie powód wniósł zażalenie, wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Powyższemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 376 § 1 k.c. w zw. z art. 864 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że:

- przepis ten stanowi źródło roszczeń regresowych pomiędzy współdłużnikami solidarnymi – roszczenia regresowe wynikają z tego przepisu, a nie z zawartej umowy spółki i faktu zapłaty długu powstałego w ramach spółki przez jednego ze współników,
- wspólnicy spółki cywilnej są zobowiązani do zapłaty na rzecz innych współników, którzy dokonali zapłaty długu części długu tylko na podstawie art. 376 § 1 kc bez uwzględnienia treści umowy spółki dotyczącej udziału w stratach,
- przepis ten wyklucza uwzględnienie przy rozliczaniu pomiędzy współnikami spłaconych długów według zapisów umowy spółki cywilnej dotyczących udziałów w stratach,

b) art. 867 k.c. w zw. z art. § 6 umowy spółki cywilnej

i art. 376 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie – uznanie, że rozliczenie spłaconych długów nie może nastąpić na podstawie zapisów umowy spółki dotyczących udziałów w stratach,

II. naruszenie przepisów kpc, a to:

a) art. 46 § 1 k.p.c. w zw. z art. 8 umowy spółki cywilnej poprzez jego niezastosowanie,

b) art. 40 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie,

c) art. 27 § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie.

Pozwany w piśmie z dnia 7.04.2014 r. wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Pozwany wywiódł, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni kwestionowanych w zażaleniu przepisów, a tym samym nie doszło do ich naruszenia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Sąd Okręgowy podziela argumentację wyrażoną przez powoda w tymże zażaleniu co do właściwości umownej. Istotnie treść art. 376 § 1 kc stanowi uregulowanie regresu dłużników solidarnych, nie reguluje jednak źródła tej solidarności. Źródło roszczenia, wbrew twierdzeniom Sądu Rejonowego, stanowi w niniejszej sprawie -umowa spółki cywilnej - nawet jeżeli jest już rozwiązana na datę wniesienia pozwu. To ją powód jako gospodarz procesu wskazuje jako źródło zobowiązania. Rację ma bowiem skarżący, iż gdyby powód i pozwany nie byli w dacie zaciągnięcia zobowiązania współnikami spółki cywilnej, to jest związani węzłem obligacyjnym właśnie w postaci umowy spółki z dnia 5 czerwca 2009r. to nie byłoby podstaw dla przyjęcia solidarnej odpowiedzialności i powołania w niniejszej sprawie jako podstawy normatywnej art. 376 kc. Norma ta bowiem nie stanowi sama w sobie podstawy dla przyjęcia solidarności dłużników, normuje już jedynie relacje, w dalszym zakresie, a więc po przesądzeniu, iż dłużnicy istotnie są solidarni.

Powód, jako gospodarz procesu, powołał jako podstawę faktyczną swego roszczenia solidarność dłużników (stron procesu) wynikającą z umowy spółki cywilnej z dnia 5 czerwca 2009r. (dołączając do pozwu przedmiotową umowę spółki) oraz zapłatę na rzecz wspólnego wierzyciela. Jako podstawę dla wysokości dochodzonego roszczenia regresowego podał par. 3 i 6 umowy – udział w zyskach i stratach po 50%.

Niewątpliwie więc powództwo swe wywiódł z umowy spółki zarówno co do zasady jak i wysokości, a tym samym znalazł zastosowanie par.8 umowy spółki. Dochodzone roszczenie jest roszczeniem wynikającym z umowy spółki cywilnej. Brak w ocenie Sądu Okręgowego podstaw dla zawężającej interpretacji treści par.8 umowy i przyjęcia, iż właściwość umowna nie dotyczy umowy jako umowy spółki cywilnej, a jedynie niektórych wybiórczo potraktowanych regulacji w jej zakresie.

Przyjęcie przez Sąd I instancji, iż podana przez powoda podstawa (przynajmniej co do wysokości roszczenia) jest błędna stanowi już ocenę merytoryczną, podejmowaną na dalszym etapie postępowania. Kwestia ta bowiem tj. czy można wysokość roszczenia regresowego wywodzić z proporcji w udziałach czy też wiązać z uczestnictwem w zyskach i stratach jest de facto oceną należącą już do obszaru oceny zasadności powództwa, w świetle podanych przez powoda podstaw i okoliczności, tym bardziej, iż nie jest to kwestia jednoznaczna (Przegląd prawa handlowego – kwiecień 1997, D. S. rozliczeń między wspólnikami spółki cywilnej).

Skoro niniejszy spór należy do właściwości Sądu Gospodarczego, a Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w (...) obejmuje swą właściwością miejscowość M., orzeczono jak w sentencji na mocy art. 386 par.1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc,

(...)

1. (...)

2. (...)